

4. České země v době národního obrození

Poznámky:

- 1) Dopln k osobnostem činnost, obor nebo dílo.

J. Dobrovský:

J. Jungmann:

V. M. Kramerius:

V. Thám:

M. Kopecký:

P. J. Šafařík:

V. Hanka:

J. S. Presl:

J. E. Purkyně:

Fr. Palacký:

J. K. Tyl:

K. H. Mácha:

K. J. Erben:

K. Havlíček Borovský:

- 2) Sestav domino.

a	<i>základy spisovné češtiny</i>	b	<i>Kašpar Šternberk</i>
----------	---------------------------------	----------	-------------------------

c	<i>národní sebevědomí</i>	d	<i>využití spisovné češtiny</i>
----------	---------------------------	----------	---------------------------------

e	<i>Národní muzeum</i>	f	<i>Václav Hanka</i>
----------	-----------------------	----------	---------------------

g	<i>Pavel Josef Šafařík</i>	h	<i>Ján Kollár</i>
----------	----------------------------	----------	-------------------

i	<i>Rukopisy</i>	j	<i>zájem o historii</i>
----------	-----------------	----------	-------------------------

k	<i>Slovník německo-český</i>	l	<i>Česká expedice</i>
----------	------------------------------	----------	-----------------------

m	<i>Josef Jungmann</i>	n	<i>Josef Dobrovský</i>
----------	-----------------------	----------	------------------------

- 3) Zjisti si o některé osobnosti z doby národního obrození další údaje a napiš referát.
- 4) Znáš nějaké literární dílo zaměřené na dobu národního obrození?

Otázky a úkoly k opakování:

1. Které změny ve vývoji společnosti ovlivnily národní obrození?
2. Kteří jazykovědci se zasloužili o rozvoj spisovné češtiny?
3. Jakými prostředky ovlivňovali obrozenci společnost?
4. Co víš o Rukopisu královédvorském a Rukopisu zelenohorském?
5. Kde a kdy vznikla první muzea? Kdy vzniklo muzeum v blízkosti vašeho bydliště?
6. Kteří vědci vynikli v době národního obrození?
7. Kteří literáti byli úspěšní v době národního obrození?
8. Pokuste se zjistit, které významné osobnosti národního obrození žily ve vašem regionu. O co se zasloužily?

5. První průmyslová revoluce 6. Společenské změny

- 1) V osmisměrce vyškrtej a na linky vypiš:
- a) nejvyšpělejší stát světa,
 - b) jména osobností – vypiš, čím se vyznamenaly.
- Z nevyškrtaných písmen vyčeš v řádcích dva pojmy.

S T E P H E N S O N	a) _____
A P R E S L E G N E	b) _____
I Ů E R E S S E L M	_____
N Y I N N M A R X R	_____
T S L E O L O S V E	_____
S Á G R T R E T V I	_____
I O N T L L U N C R	_____
M E A P U A R E N U	_____
O W E N F Í S R T O	_____
N R O B O Ž E K J F	_____
_____	_____
_____	_____

pojmy: _____

- 2) Oprav chybná tvrzení.
- a) Průmyslová revoluce znamená zavádění strojů do výroby.
 - b) Nejdříve začala průmyslová revoluce ve státech střední Evropy.
 - c) Anglie se nazývala dílnou světa, protože tam bylo mnoho řemeslnických dílen.

Poznámky:

- d) Nejprůmyslovější částí habsburské monarchie byly české země.
 e) Na výstavbě „koňky“ z Českých Budějovic do Lince se podílel Josef Božek.
 f) Utopičtí socialisté chtěli odstranit soukromý majetek.
 g) Mezi nespokojenými dělníky mělo největší ohlas učení Karla Marxe a Roberta Owena.

Otázky a úkoly k opakování:

1. Vysvětlí pojem průmyslová revoluce. Kde začala nejdříve?
2. Jaké bylo využití Wattova parního stroje?
3. Jak se projevovat rozvoj průmyslu v českých zemích na začátku 19. století?
4. Které české vynálezece znáš? Jaké bylo uplatnění jejich vynálezů?
5. Pokus se zjistit, zda je v místě bydliště nějaká památka z tohoto období (například továrna) a jaký byl její další vývoj.
6. Jaký vliv měl rozvoj průmyslu na změny ve společnosti?
7. Kdo chtěl vytvořit dokonalejší společnost? A jakým způsobem?
8. Popiš život dělníků v prvním období průmyslové revoluce.
9. Co víš o učení a působení K. Marxe a B. Engelse?

Návrhy na projekty a referáty:

„Vynálezy, které změnily svět“; využití parního stroje

7. Kultura první poloviny 19. století

1) Přiřaď správné znaky ke stavebním slohům.

1. románský sloh	A. inspirace v antických stavbách
2. gotika	B. přezdobenost
3. renesance	C. měšťanský sloh
4. baroko	D. složité půdorysy, zvlněné linie
5. rokoko	E. arkády, sgrafita
6. klasicismus	F. souměrnost, jednoduchost
7. biedermeier	G. napodobování středověku
8. empír	H. rotundy, baziliky
9. romantismus	I. lomený oblouk

2) Rozděl jména do skupin.

G. G. Byron, E. Delacroix, F. Goya, H. Heine, F. Chopin, F. Liszt, K. H. Mácha, A. Májek,
 A. Mickiewicz, J. Navrátil, A. S. Puškin, W. Scott

spisovatelé

malíři

hudebníci